

Schoolondersteuningsprofiel

Mavo Schravenlant XL

2014

1. **Inleiding**

De wet passend onderwijs geeft aan dat iedere school een schoolondersteuningsprofiel (artikel 1, lid 2) moet hebben. De school beschrijft hierin welke ondersteuning de school kan bieden en hoe deze ondersteuning is georganiseerd.

De school voldoet aan de basisondersteuning zoals die in het samenwerkingsverband is afgesproken.

Het schoolondersteuningsprofiel maakt duidelijk of en waarin de school zich specialiseert (de extra ondersteuning).

Het profiel wordt voor een periode van vier jaar vastgesteld door het bevoegd gezag. De medezeggenschapsraad van de school heeft een adviesrecht bij de vaststelling.

Alle schoolondersteuningsprofielen van de scholen in het samenwerkingsverband samen zorgen voor een dekkend aanbod, zodat alle leerlingen passend onderwijs kunnen krijgen.

2. **Algemene gegevens**

2.1 *Contactgegevens*

Mavo Schravenlant XL
Van der Leeuwlaan 3
3118 LP Schiedam

Telefoon: 010 – 471 00 77

E-mail: info@mavoschravenlant.nl

2.2 *Onderwijsvisie / schoolconcept*

De leerling voelt zich gekend, veilig en gewaardeerd op Mavo Schravenlant XL

Mavo Schravenlant XL is een kleinschalige school, met oog voor het individu. Met respect voor elkaar en de omgeving.

Docenten van Mavo Schravenlant XL kennen hun leerlingen bij naam en toenaam. Zij hebben kennis van de gezinsomstandigheden van de leerling en houden elkaar op de hoogte van de aanpak die bij de leerling past. De leerling voelt zich gekend, weet zich geborgen en voelt zich veilig op de mavo.

Ouders of verzorgers worden gastvrij ontvangen op school en geïnformeerd over de vorderingen van hun kind.

De lijnen van school naar de thuissituatie van de leerling zijn kort. De leerling ervaart waardering voor zijn successen en bemoediging bij problemen. Door een duidelijke structuur te bieden, weet hij waar hij aan toe is.

Maximale ontwikkeling

Presteren vanuit innerlijke motivatie, inzicht, interesse en iets 'leuk' vinden, is de basis van het onderwijs van Mavo Schravenlant XL.

Een mogelijke opstroom in niveau vanuit succes ervaringen is beter voor de leerling dan het bieden van een (onmogelijke) kans.

Docenten stellen zich als doel dat de leerling zijn vaardigheden en talenten maximaal ontwikkelt. In de lessen, maar ook daarbuiten; tijdens maatschappelijke stage en projecten. Dit is van belang om volwaardig in de maatschappij te functioneren.

Leerlingen van Mavo Schravenlant XL worden geprikkeld om het maximale uit zichzelf te halen:

leerlingen kunnen meer dan zij en hun directe omgeving vermoeden of denken te weten. Persoonlijke

interesse en talent wordt gekoppeld aan kennisoverdracht tijdens workshops. Extra ondersteuning tijdens de bijles.

Differentiatie in onderwijsniveau die de leerling wordt aangeboden is de pijler waarop hij dagelijks wordt uitgedaagd.

Uitmunten (theoretische) kennis

De docenten van de mavo voorzien de leerling van een uitmunten theoretische kennis. Zij ontwikkelen zich en houden hun eigen vakkennis goed bij. Innovatief onderwijs is het uitgangspunt voor de docent. Leerlingen motiveren, uitdagen en stimuleren tijdens de lessen, door van verschillende didactische werkvormen en ICT gebruik te maken.

De docent is een voorbeeld voor de leerlingen, in kennis en attitude. De docenten van Mavo Schravenlant gaan voor een bovengemiddelde score: voor de leerling en voor zichzelf.

Zelfstandigheid, verantwoordelijkheid en zelfreflectie behoren tot de vaardigheden van de leerling. De leerling kan zichzelf en zijn werk na 4 jaar goed presenteren. De leerling neemt eigen verantwoordelijkheid door het tonen van initiatief op gebied van – maar niet beperkt tot – planning, voorbereiding en realisatie van opdrachten. En met betrekking tot de (sociale/leer)omgeving waarbinnen de leerling zich gedurende zijn middelbare school periode beweegt.

De leerling zit op de juiste plaats

De leerling zit qua niveau, aanleg en talenten op de mavo op de juiste plaats. De school past bij zijn mogelijkheden. Een goede afstemming met de toeleverende (basis)scholen is hierbij een vereiste. Wanneer in de loop van het schooltraject blijkt dat dit niet het geval is, zal er alles aan gedaan worden om de overgang naar een andere schoolsituatie zo soepel mogelijk te maken. Is de leerling eenmaal toegelaten tot de derde klas, dan wordt de leerling verondersteld te slagen voor zijn examen en daarna een goede aansluiting te hebben bij het vervolgonderwijs.

1.3 Kengetallen leerlingenpopulatie huidig schooljaar en afgelopen 3 schooljaren

Overzicht van het aantal leerlingen.

Per 1 okt:	Aantal leerlingen
2010	291
2011	290
2012	337
2013	393

- Vanaf 1 oktober 2013 staan er 12 leerlingen met een dyslexieverklaring ingeschreven op onze school.
- ER staan geen aantal leerlingen met lwoo en/of pro beschikking ingeschreven op mavo Schravenlant XL
- Er staan momenteel geen leerlingen met indicaties voor speciaal onderwijs (rugzak) of hoogbegaafdheid op onze school ingeschreven.

3. Basisondersteuning

De basisondersteuning bestaat uit een aantal aspecten waarover binnen het samenwerkingsverband inhoudelijke afspraken gemaakt worden. De aspecten waar de basisondersteuning betrekking op heeft worden in deze paragraaf in kaart gebracht. Geef onder de verschillende aspecten aan hoe dit binnen uw school is georganiseerd. Het schoolondersteuningsprofiel vervangt hiermee ook het zorgplan van de school.

Preventieve en licht curatieve interventies:	
1.	School voorziet in op maat gemaakte onderwijsondersteuning voor de leerlingen. Dit gebeurt op 4 niveaus door middel van bijlessen en trainingen.
2.	De (groeps)handelingsplannen bevatten adviezen die meteen in de praktijk toegepast kunnen worden. Handelingsplanningen worden opgesteld door de zorg coördinator , eventueel met een AB'er of de trajectbegeleider van Steunpunt Onderwijs. De handelingsplanningen bevatten concrete handelingen die meteen in de praktijk toe te passen zijn en die te begrijpen zijn voor alle docenten en het oop.
3.	De school maakt gebruik van specialisten als het gaat om ondersteuning die de basisondersteuning overstijgt. Wij maken gebruik van SMW, hebben intern faalangstreductie en sovatrainingen. Daarnaast is er nauw contact met Jeugdzorg en Riagg.
4.	De school maakt gebruik van de preventieve inzet van zorgpartners om beter te kunnen signaleren en om sneller lichte hulp in te zetten. Wij hebben binnen de school docenten met een specialisatie betreffende signalering. Daarnaast maken we gebruik van papieren signaleringsmateriaal, zoals de SVL en de NPV-J. Dit is vooral voor het sociaal-emotionele welzijn. Voor de signalering van leerproblemen en niveaubepaling nemen wij de CITO-vas en de NIO af. Mentoren en l.o.-docenten hebben een belangrijke functie wat betreft het signaleren, tijdens de gymlessen en de mentoruren.
5.	De school is (fysiek) toegankelijk en heeft voldoende hulpmiddelen voor leerlingen met een lichamelijke handicap. De dependance aan de Van Haarenlaan is toegankelijk op de begane grond. Het hoofdgebouw aan de Van der Leeuwlaan is toegankelijk op alle verdiepingen. Leerlingen hebben echter op beide gebouwen op alle verdiepingen les.
6.	School heeft een protocol voor medische handelingen. Het protocol voor medische handelingen is in ontwikkeling.
7.	De school beschikt over een aantal reeds ingestelde ondersteuningstrajecten -Faalangstreductietraining: door een interne deskundige. -Sova-training: door een interne deskundige -Dyslexie ondersteuning (conform protocol): momenteel heel individueel afgestemd. -Remedial teaching : door interne deskundige -Dyscalculie ondersteuning (conform protocol): is momenteel nog geen beleid voor -Pestprotocol: is in ontwikkeling -Advisering en ondersteuning door de PAC: indien nodig De signalering gebeurt door het hele team. Ook worden er delen uit bv. de Kanjertraining tijdens de mentorlessen toegepast.
8.	School kan vroegtijdig leer-, opgroei- en opvoedproblemen signaleren. Docenten en mentoren schakelen de zorgcoördinator in als zij dergelijke problemen signaleren. Deze gaat dan (vaak met behulp van Steunpunt Onderwijs, Centrum Jeugd en Gezin en SMW bekijken wat de problemen zijn en hoe deze aan te pakken..
9.	In de school is een veilig schoolklimaat. Doordat de school bestaat uit twee kleinere locaties heerst er een "ons kent ons" klimaat, iedereen wordt gezien. De 2 aparte locaties zijn voor boven- en onderbouw. Er is een leerlingvolgsysteem met een logboek voor sociaal-emotioneel en leerproblemen/prestaties. We testen op sociaal-emotioneel ontwikkeling en vaardigheden.
10.	School heeft een aanpak gericht op sociale veiligheid en het voorkomen van gedragsproblemen. Er wordt op onze school gewekt met mentoren. Deze mentoren kennen de leerlingen en hun dossiers goed. Op het moment dat er incidenten dreigen/plaats vinden grijpt de mentor al dan wel met of zonder hulp van de leerjaar coördinator op. Als er ernstige gedragsproblemen zijn wordt de ouders dringend geadviseerd hulp in te schakelen.

Onderwijsondersteuning en begeleidingsstructuur	
1.	De school besteedt structureel aandacht aan de competentieontwikkeling (kennis, vaardigheden, attitude) van docenten en begeleiders in relatie tot de begeleiding van de leerlingen (individueel en op groepsniveau). Nieuwe docenten krijgen begeleiding van Kees van de Zwart. Daarnaast worden er lesbezoeken afgelegd door hem die meegenomen worden in de functioneringsgesprekken (POP)
2.	De school beschikt over goed getrainde mentoren die ten aanzien van de ontwikkeling van de leerlingen kunnen signaleren en interveniëren (binnen de kaderstelling van hun taakopdracht). De meeste mentoren zijn getraind in de “Kanjertraining” en gebruiken dit in hun (mentor) lessen. De begeleiding van nieuwe mentoren gebeurt door leerjaar coördinator en zorg coördinator
3.	De school brengt de verantwoordelijkheid voor de continuïteit van de ondersteuning voor de leerlingen onder bij één of meer functionarissen. Deze zijn rechtstreeks aanspreekbaar. Afhankelijk van de aard van de ondersteuning ligt de verantwoordelijkheid bij de zorg coördinator, mentoren, leerlingbegeleider, leerplichtcoördinator, vertrouwenspersonen, vakdocenten, decaan, teamleiders . Hierover worden per leerling afspraken gemaakt indien nodig.
4.	Het is voor de mentor duidelijk wanneer de basisondersteuning niet meer toereikend is. De mentor stapt vaak naar de zorg coördinator toe om dit te overleggen, waarna gezamenlijk gekeken wordt hoe/wat (signaleringsformulier).
5.	De mentor wordt hierin desgevraagd ondersteund door schoolfunctionarissen: decaan, counselor, afdelingsleider, zorgcoördinator. Afhankelijk van de casus is er altijd begeleiding van de mentor indien gewenst.
6.	Er is sturing op opleidingskeuze / instrumentarium schoolloopbaanbegeleiding. Vanuit de directie en PZ kunnen docenten een training aangeboden krijgen, indien nodig. Daarnaast is er ruimte voor studie.
7.	De functies en taakprofielen binnen de school die een beeld geven van de ondersteuningsstructuur zijn: Momenteel is het MT hiermee bezig. Mei 2014 is de streefdatum om dit duidelijk te hebben. De functies zijn wel: mentoren - Zorgcoördinator - verzuimcoördinator – vertrouwenspersoon (m/v) - mentoren
8.	De gemiddelde groepsgrootte (per schoolsoort) in de school is: Per 2013: BBL/KBL: 24 leerlingen KBL/MAVO: 30 leerlingen
9.	De school heeft aan gecertificeerde expertise het volgende in huis: Intern beschikken wij over: BOS, zorgcoördinator , verzuimcoördinator, coaches, schoolmaatschappelijk werk, vakdocenten, mentoren, bhv'ers, rots & watertrainer, faalangstreductietrainer, kanjertrainer, vriendentrainer,
<i>(kern)ZAT</i>	
10.	De school bespreekt regelmatig zorgvragen in multidisciplinair verband, zoals een (kern)Zorg- en adviesteam (ZAT). Wij hebben eens in de 6 weken een ZAT, waarbij de trajectbegeleider vanuit het SWV aanwezig is, de zorg coördinator, leerplicht, cjb en smw. Daarnaast is er indien nodig (tegenwoordig bijna wekelijks) een kernzat tussen de zorg coördinator en de trajectbegeleider. Verder onderhouden we veel contact met alle partijen via de mail en telefonisch (korte lijnen.) Hiernaast hebben wij ook om de 2 weken een spreekuur van Leerplicht voor de leerlingen. Met de docenten hebben we leerling besprekingen en delen we informatie via het logboek in ons LVS (Magister)
11.	De school beschikt over een standaardprocedure waarmee leerlingen aangemeld worden bij het (kern)ZAT.

<p>Onze mentoren geven bij de zorg coördinator aan (m.b.v. het signaleringsformulier) dat er een hulpvraag is voor een leerling. Deze leerling wordt door de mentor en zorg coördinator aangemeld bij het ZAT. De ouders hebben een gesprek met de mentor en of de teamleider voor de ondertekening, de mentor vult de aanvraag in, de zorg coördinator dient deze in bij het ZAT.</p>
<p>11. Het ZAT is in staat (voldoende toegerust) om de vier volgende functies te vervullen: interventie, handelingsadvisering en consultatie, doorverwijzing of indicatiestelling, eindevaluatie en nazorg. Het ZAT is voldoende toegerust om deze functies te kunnen vervullen: Zie deelname zat, genoeg expertise voor alle functies.</p>
<p>12. Het is duidelijk voor iedereen wat een ZAT is, voor wie, wat een ZAT moet doen, en welke plaats het ZAT inneemt in de organisatie van de totale zorg. Dit wordt ook tijdens leerling besprekingen aan docenten/mentoren verteld door de zorg coördinator . Bij iedere vergadering is er ook een zorg coördinator aanwezig.</p>
<p>13. Het ZAT oriënteert zich periodiek op de landelijke ontwikkelingen (kwaliteitscriteria) (zoals het project Zorg in en om de School). Nee, dit gebeurt niet. Relevante informatie verkrijgen we via de trajectbegeleider of de PCL. Wij zijn bezig de zorgstructuur intern te versterken.</p>
<p><i>Externe partners</i></p>
<p>14. De school heeft goede contacten en afspraken met de leerplichtambtenaar. We hebben veel telefonisch en via de mail contact. Daarnaast hebben we 2 wekelijks de leerplichtambtenaar op school voor een spreekuur met de leerlingen. Daarnaast neemt deze deel aan het ZAT.</p>
<p>15. De school heeft goede contacten en afspraken met de jeugdarts (kunnen voldoende afspraken worden gemaakt). Ja, het CJG neemt deel aan ons ZAT. Daarnaast nodigen wij haar uit bij Kern ZATs indien nodig. De leerlingen die n.a.v. de vragenlijst gezien worden, worden ook besproken met de zorg coördinator. Aan de hand van deze bespreking wordt dan weer actie ondernomen.</p>
<p>16. De school heeft een goede werkrelatie met het schoolmaatschappelijk werk. We hebben een goede maatschappelijk werkster. Zij is telefonisch en per mail dagelijks bereikbaar. Ze pakt aan en door en vervult een belangrijke positie binnen onze zorgstructuur. Gezien onze populatie zou het wel erg fijn zijn als er meer budget was voor SMW.</p>
<p>17. De school heeft een goede werkrelatie met het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Ja, het CJG neemt deel aan ons ZAT. Daarnaast nodigen wij haar uit bij Kern ZATs indien nodig. De leerlingen die n.a.v. de vragenlijst gezien worden, worden ook besproken met de zorg coördinator. Aan de hand van deze bespreking wordt dan weer actie ondernomen.</p>
<p>18. De school heeft een goede werkrelatie met het Samenwerkingsverband. School neemt deel aan: - de PCL (Permanente Commissie Leerlingenzorg) - het directeurenoverleg - het DAT (Decanen Advies Team)</p>
<p>19. Er is voldoende contact met de politie. De wijkagent is goed te bereiken en denkt mee in moeilijke gevallen, komt ook langs voor een kopje koffie.</p>
<p>20. School kan ook gebruik maken van de volgende professionals van buiten de school: Binnen het ZAT hebben we korte lijntjes met externen.(SMW, CJG , Leerplicht en steunpunt Onderwijs. Indien nodig wordt er ook informatie ingewonnen of zaken besproken buiten het ZAT om.</p>
<p><i>Planmatig werken</i></p>
<p>1. De school legt begeleidingsgegevens vast in het leerlingvolgsysteem, te beginnen met de gegevens uit het onderwijskundig eindrapport van het basisonderwijs. Vanuit Onderwijs Transparant worden de DOD-bestanden ingelezen in Magister, ons LVS. Bestanden kunnen echter nog niet door alle docenten worden afgelezen. Hiervoor</p>

<p>organiseren wij nog een docentenbijeenkomst. Daarnaast staat ook de NIO en CITO erin, docenten kunnen deze wel aflezen.</p>
<p>2. De school participeert in de digitale en warme overdracht in de regio van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs. We vinden het alleen wel jammer dat niet alle basisscholen hieraan deelnemen, want zo blijven er gaten... Van ouders wordt verwacht dat zij ons van alle benodigde informatie over de leerling voorzien. Mochten zij het feit dat de leerling (eventueel) extra zorg nodig heeft achterhouden, dan kunnen wij niet garanderen dat wij de benodigde hulp kunnen bieden. Van aanleverende vo-scholen die leerlingen aan ons overdragen verwachten wij het complete dossier met alle informatie over de leerling die bekend is binnen de school. Mocht dit onverhoopt niet gebeuren verwijzen wij de betreffende leerling met een hulpvraag die samenhangt met de ontbrekende informatie terug naar de aanleverende school.</p>
<p>3. De school participeert in overgangsprocedures (indien van toepassing) naar MBO (Decanen Advies Team, Intergrip). Onze decanen nemen hier aan deel en vullen Intergrip in. Daarnaast nemen we met een aantal leerlingen deel aan het SLBT.</p>
<p>4. De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen. In Magister staan de cijfers en de ontwikkelingen worden bijgehouden in het LVS en logboek. Ontwikkelingen houden we bij via de CITO 0-toets. Daarnaast hanteren wij een overgangsnorm op gebied van de cijfers.</p>
<p>5. Leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen. Docenten nemen toetsen af, zowel voor hun eigen vak als de NIO en CITO. Gegevens worden in Magister genoteerd. Leerlingen krijgen ook bijles in Nederlands, Engels en wiskunde, wanneer zij een achterstand hebben (opgelopen).</p>
<p>6. Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg. Uit OKR's, toetsgegevens, observaties en ervaringen bepalen wij welke zorg een leerling nodig heeft. Observaties en ervaringen spelen hierin de grootste rol.</p>
<p>7. De school voert de ondersteuning planmatig uit. Hier zijn procedures voor. Deze worden dit schooljaar geavaleerd en indien nodig bijgesteld.</p>
<p>8. De school evalueert de effecten van de ondersteuning. Dit gebeurt, er wordt geëvalueerd en duidelijke afspraken gemaakt. De tijd hangt af van de zorg die de leerling nodig heeft.</p>
<p>9. De school zoekt structurele samenwerking met ketenpartners waar noodzakelijke interventies op leerlingniveau haar eigen kerntaak overstijgen. Dit hebben we momenteel alleen op het gebied van leerprestaties.</p>
<p>10. De school voldoet aan de standaarden van de onderwijsinspectie op het gebied van planmatig werken.</p>
<p>11. De school voldoet aan de standaarden voor handelingsgericht werken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Docenten verkennen en benoemen de onderwijsbehoeften van leerlingen o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen. • Docenten bekijken en bespreken de wisselwerking tussen de leerling, de docenten, de groep en de leerstof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen. • Docenten reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's. • Docenten zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben. • Alle teamleden zoeken, benoemen en benutten de sterke kanten en interesses van de leerlingen, de docenten, de ouders en het docententeam.

<ul style="list-style-type: none"> • Docenten i.s.m. mentoren werken samen met hun leerlingen. Ze betrekken hen bij de analyse, formuleren samen doelen en benutten de ideeën en oplossingen van leerlingen. • Docenten werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse van de situatie en het bedenken en uitvoeren van de aanpak. • Docenten benoemen uitdagende maar reële doelen voor de lange (einde schooljaar) en voor de korte (tussendoelen) termijn. Deze doelen worden gecommuniceerd en geëvalueerd met leerlingen, ouders en collega's. • De onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor eenieder duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer. • Alle teamleden zijn open naar collega's, leerlingen en ouders over het werk dat gedaan wordt of is. Motieven en opvattingen worden daarbij inzichtelijk gemaakt.
Kwaliteit
<p>1. De opbrengsten van de school zijn tenminste voldoende en het onderwijsleerproces of de ondersteuning en begeleiding voldoet aan de gestelde norm (criterium van de onderwijsinspectie). Wij zijn een erg goede school. In 2013 – 100 % geslaagde leerlingen KBL en 96% Mavo In 2012 was het verschil tussen SE en CE 0,33</p>
<p>2. De school heeft een kritische houding aangaande het voorkomen van afstroom. Wij bieden een opstroomtraject. Leerlingen worden nooit te hoog geplaatst (in theorie) en krijgen gedifferentieerd les.</p>

4. **Extra ondersteuning: Ondersteuningsarrangementen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften**

In dit hoofdstuk van het schoolondersteuningsprofiel wordt omschreven welke extra (specifieke) mogelijkheden een school heeft.

Niveaus van ondersteuning:

De ondersteuning van een leerling wordt uitgedrukt in een niveau

Niveau 1 = basisondersteuning

Niveau 2 = extra ondersteuning

Niveau 3 = een tussenarrangement (bovenschoolse voorziening)

Niveau 4 = zware ondersteuning (c.q. plaatsing speciaal onderwijs)

Extra ondersteuning wordt omschreven in termen van 'arrangementen' die al dan niet structureel onderdeel uitmaken van het onderwijsaanbod van de school.

Een arrangement bestaat uit meerdere onderdelen. Het gaat om expertise, aandacht en tijd, voorzieningen, mogelijkheden van het gebouw en samenwerking. Een arrangement bestaat niet uit een enkel onderdeel zoals bijvoorbeeld alleen expertise. Dat is een te smalle basis voor een complete aanpak.

Het is goed mogelijk om de volgende indeling op leerlingkenmerken te hanteren waarbinnen de ondersteuningsmogelijkheden van de school handelingsgericht worden geformuleerd:

- *Leer- en ontwikkelingsondersteuning*
- *Fysiek medische ondersteuning*
- *Sociaal-emotioneel en gedragsondersteuning*
- *Ondersteuning in de thuissituatie*

Naast de beschreven basisondersteuning kent de school ook (keuze!):

Extra ondersteuning (uitwerken wat van toepassing is)
1. Leerwegondersteuning
2. Praktijkonderwijs

3. Specifieke Zorg
4. Internationale Schakelklas
5. Ondersteuning en begeleiding voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften (lees vroegere rugzakleerlingen). Bij ons op school krijg je extra hulp en begeleiding bij leerachterstanden. Verder is er extra les in rekenen, technisch lezen, begrijpend lezen, woordenschat en spelling. Verder zijn er extra lessen in Engels, Nederlands en wiskunde binnen het reguliere rooster. Deze lessen zijn in kleine groepjes.
6. Hoogbegaafden afdeling of vergelijkbare specifieke begeleiding
7. Leerlingen in leerwerktraject

Het voortgezet speciaal onderwijs kan veel van haar aanbod omschrijven als een arrangement voor zware ondersteuning aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

5. **Conclusie en ambities**

In deze paragraaf wordt verwoord welke ondersteuningsmogelijkheden de school in de nabije toekomst wil en kan realiseren. Zo mogelijk met data.

- SWV ontwikkelt een voorbeeldprotocol medische handelingen.
- Het pestprotocol is in ontwikkeling . In maart is de einddatum.
- Volgend schooljaar een spreekuur voor dyslecten. (hier kunnen ze dan de dingen waar ze tegenaan lopen aangeven en kunnen we gelijk actie ondernemen.
- Een training voor (nieuwe) mentoren.
- Het handelingsgericht werken eenduidig maken binnen onze school.